

401/2279

התאחדות בולאי ישראל
הספריה

דונה גרציה - נשיא 2.12.1991

ISRAELI PHILATELIC MONTHLY

כנס בולאים בסימן משבר "קרן הבולאות"

מאת אריה לין

המעטפה הבולאית המיוחדת שנשלחה לח"כ עם איגרת נשיא ההתאחדות

מועברות לקרן, למרות המוצהר בהסכם שנחתם בין רשות הדואר וההתאחדות.

מנהל השרות הבולאי, **ינין ביילין**, שייצג בכנס את רשות הדואר, דיבר על **אילוצים, שינויים וקשיים** אך ספק אם נתן תקוות לאפשרות מימושה של הקרן.

חוג נוער בחולון

במסגרת פעולות העשרה של נוער מחוגן בחולון, הוקם חוג בולאי שחבריו נהנים מהרצאות בנושאים בולאיים – הילדים נפגשים אחת לשבוע בהדרכה בולאית ע"י נציג התאחדות הבולאים, הפגישות מתקיימות בביה"ס "אילון" בחולון.

כנס נוער

בשבוע חנוכה התקיים כנס נוער בולאי ארצי והשתתפו בו כ-20 ילדים ממקומות שונים, שבאו בלוויית הוריהם. התוכנית כללה הרצאה של שי שבתאי, החלפת בולים, חלוקת פרסים למציגים בתערוכת "חיפה 91" וביקור בבאזר שבוע הבולאות. את הכנס ליוו מנכ"ל ההאחדות טיבי יניב והמזכיר מוטי קרמנר.

הזוכים בפרסי עידוד הם:

יובל וורגן

ברק קרן

מיאה היימן

לופו איל

פוזנר עוז

גור יונתן

המשתתפים בכנס באו מקרית שמונה, נצרת עילית, חולון, הרצליה, ראשון לציון ועוד.

בולים שצוירו בידי ילדים.

מפליא, אך הגשם השוטף לא שיבש במאומה את אירועי הבולאות בדצמבר וכל שתוכנן התקיים ובמידה רבה של הצלחה.

ביום ב' 2.12.91 הופיעו מספר בולים חדשים ובגשר העלי של לב דיזנגוף נפתח שבוע הבולאות, בצורת באזר עם דוכני סוחרים, שאולי היוזידים שניזוקו בגלל הגשם, שכן הצלחתם תלויה במספר מבקרים וקניינים בבאזר וזה בוודאי לא היה בשיאו. באותו יום בערב התקיים טקס הופעת בול אצ"ל, במוזיאון אצ"ל ביפו וכמצופה, ה"אולם היה מלא "במשפחה הלוחמת", כולל אישים כמו מרדכי ציפורי, מנכ"ל הביטוח הלאומי ח"כ קורפו, נציגו של מנחם בגין, יחיאל קדישאי וכמובן שר התקשורת הרב פנחסי, מנכ"ל רשות הדואר עמוס ברכה, מנהל השרות הבולאי וקהל אורחים.

ביום ג' התקיים הכנס הבולאי השנתי, הפעם באולמי בני ברית בתל-אביב וחרף הגשם גם אליו הגיעו כ-200 איש מכל קצות הארץ. לא יאמן...

תכנית הכנס, המאורגן על-ידי התאחדות בולאי ישראל בהשראת השרות הבולאי, כללה הרצאות ודיון בולאי אך כמצופה, עלתה גם שאלת קרן הבולאות שהוקמה לפני כמה שנים בברכתו של מנכ"ל רשות הדואר דאז, יצחק קאול, ואולם ההתאחדות טרם זכתה למימושה של הקרן ועם פרישתו של קאול פחתו גם הסיכויים לקיום ההבטחות. המדובר בקרן לעידוד הבולאות, שהיתה אמורה לקום "מכספי הבול השנתי של יום הבולאות", שהחלק הארי מהכנסות בול זה היו צריכות להוות את הקרן.

השנה הונפק כבר הבול השלישי ליום הבולאות ואולם עד כה לא הופרשו כספים לקרן. ההתאחדות אמנם מקבלת מדי פעם מענקים כשלהם, אך לא מתוך הקרן המצופה. פרנסי ההתאחדות לא רצו להעביר את אווירת הכנס ולא העלו את הנושא לדיון ואולם הדוברים נזעמו בדבריהם על רשות הדואר שמכשילה בקימוצה הכספיים, כל התפתחות בענף הבולאות, הן בארץ והן בחו"ל, שכן כבר עתה מדברים על ביטול תערוכות מתוכננות, תמיכה במועדונים, פירסומים ועוד.

מאחורי הקלעים נעשתה גם פעולה הסברתית אחרת של משלוח איגרת מיוחדת מן הכנס לכל חברי הכנסת במטרה ליצור "לובי" מתאים. עו"ד אלי ובר, יו"ר התאחדות בולאי ישראל, כתב שזו השנה השלישית שבוול מיוחד, שדוגמתו מביילת את האיגרת המיוחדת, מונפק והכנסותיו אינן

הירחון הישראלי לבולאות

Israeli Philatelic Monthly Israel Philatelic Federation

בטאון התאחדות בולאי ישראל

EDITOR: ARIE LYNN

REDACTION:

Dr. A. LEIBU, Dr. SHIMONI, Y. TSACHOR

NOVEMBER - DECEMBER 1991

(10-11)

העורך: אריה לין

המערכת: ד"ר א. ליבו, ד"ר צ. שמעוני, י. צחור

ת.ד. 21224, ת"א מיקוד: 61211, טל. 03-454054

כסלו-טבת, תשנ"ב

בתוכן:

- 2..... בהתאחדות
- 3..... בטור אחד
- 4..... חדשות הבולאות בישראל
- 5..... יום הבולאות 1991
- 6..... פנים רבות לרחל
- 7..... 200 למוצרט - בול וקונטרס
- 8..... ראיון עם אורי שליט, תערוכות
- 9..... חותמות קשוח - חידוש בישראל
- 10..... דואר ירושלים בשירות אל מעבר לים
- 11..... בעיות נוער גם ביפן
- 12-13..... כך עושים בולים
- 14-15..... יודאיקה
- 16..... 90 לקס"ל
- 17..... גילוי ואלברטו בולפי
- 18..... מקסימפיליה
- 19..... מבולי 1992
- 20..... באסטוניה בולים עצמאיים
- 21..... בספרות הבולאית
- 22..... זוטות מן העולם
- 23..... מכתבים, מעוניינים בחליפין

אנא, כיתבו אלינו - במקור ובתירגום ובמדת האפשר נפרסם הדברים.

אריה לין

בטור אחד

בולאי ישראל החברים בהתאחדות ומנויים על הירחון הישראלי לבולאות, אמורים לקבל כתב עת זה ישירות לביתם באמצעות הדואר. זהו חידוש שההתאחדות מקווה להתמיד בו לתועלת החברים. מי שיבחין בשיבוש כתובתו מתבקש, כמובן, להודיע על כך להנהלת ההתאחדות למען תרשם כתובתו הנכונה.

*

בחודש דצמבר הופיעו בולים חדשים, צויין יום הבולאות. הופיעה גליונית המזכרת החריגה לטובת מוזיאון הדואר והבולאות, התקיים בזאר בולאי בת"א והתקיים הכנס הבולאי השנתי - חודש גדוש אירועים בולאיים ומעניין יהיה לשמוע תגובות חברים בעניין זה. לדעתנו רצוי להשמיע דעה בנושאים השונים, שכן הן השרות הבולאי והן ההתאחדות, ירצו לשמוע דעות חברים, שכן מושקע מאמץ לא מבוטל בפעולות השונות וחשוב לדעת דעת החברים בנדון. האם מספר הבולים שהופיעו בהנפקה אחת מתקבל ע"י האספנים, או שמע יש ביקורת על כך. טוב גם לדעת מה דעתנו על הכנסים הבולאיים - זה טוב ליהודים, או שמא לא(!?). הגליונית הבלתי מנוקבת שהונפקה לטובת המוזיאון, במחיר כפי שנקבע, היא תופעה חריגה וראשונה בתולדות הבולאות שלנו. מה, איפא, דעתנו על הנפקה כזאת? תגובות בעניינים השונים נפרסם ברצון בחוברת הבאה. (יש לשלוח ישירות לעורך).

**

התאחדות בולאי ישראל

ISRAEL PHILATELIC FEDERATION

Member - Federation Internationale de Philatelie

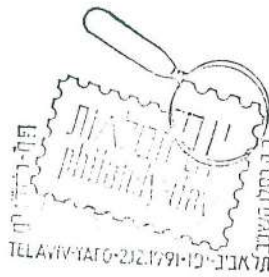
61028 תל-אביב ת.ד. 2896 P.O.B. AVIV-TEL 61028

50 חותמות אירוע בין 3.12.91-25.2.91

ב. פיקסלר וי. נכטלינג

1. 25.2.91 "50 שנה לשביטה בפברואר 1941 בהולנד", ירושלים.
2. 26.3.91 "אילית" (אגודה ישראלית לבולאות תימטית), תל אביב-יפו
3. 9.4.91 "יום הזכרון לחללי מערכות ישראל", רמת השרון
4. 9.4.91 "משחקי הפועל 1991", תל אביב-יפו
5. 9.4.91 "אדריכלות בישראל", רחובות
6. 11.4.91 "עצרת זכרון לשואה ולגבורה, 48 שנה למדד הניטאות", לוחמי הניטאות
7. 2.5.91 "שבוע שימור אתרים", לג בעומר
8. 5.5.91 "הכינוס ה-17 של מהנדסי חשמל ואלקטרוניקה בישראל", רמת גן
9. 6.5.91 "משחקי הפועל ה-14", נתניה
10. 13.5.91 "EMOS1", הכבל האופטי התתימי, ירושלים
11. 21.5.91 "יובל ה-70 ליוצו, הועידה הארצית הייט של יוצו ישראל", תל אביב-יפו
12. 23.5.91 "הועידה האזורית ה-31", רוטרי ישראל, אזור 249, רמת גן
13. 24.5.91 "בולאי ישראל מברכים את Nojex91", תל אביב-יפו
14. 28.5.91 "הפסטיבל הבינלאומי ה-25 לברידג", תל אביב-יפו
15. 28.5.91 "30 שנה לפטירתו של ר' בנימין מינץ ז"ל, שרי תקוה", ד"ר אפרים, צה"ל
16. 2.6.91 "40 שנה לעליה מבבל", אור יהודה
17. 11.6.91 "100 שנה לשכונת הבוכרים בירושלים", ירושלים
18. 12.6.91 "אליפות אירופה ה-23 בכדור סל נשים", תל אביב-יפו
19. 23.6.91 "ברכות מישראל לתערוכות הבולים בלוגיה ישראל", תל אביב-יפו
20. 30.6.91 "75 שנה לליני, זכרון יעקב
21. 10.7.91 "חנות מוזיאון הארגון הצבאי הלאומי", תל אביב-יפו
22. 24.7.91 "חגיגות הזמר העברי, ערד 91 יב"ד באב תשנ"א", ערד
23. 27.8.91 "מיעדים התשנ"ב", ירושלים
24. 27.8.91 "ספר זכרון 1841-1991, 150 שנה לגואיש כרוניקל", ירושלים
25. 27.8.91 "100 שנה ליק"א", ירושלים
26. 16.9.91 "50 שנה, יום זכרון לקרבת שואת יהדות קייב בבאבי יאר", ירושלים
27. 24.9.91 "תערוכת בולים לאומית ישראל-פולין, יום רשות הדואר", חיפה
28. 25.9.91 "תערוכת בולים לאומית ישראל-פולין, יום הים", חיפה

29. 25.9.91 "שחזור העברת דואר בשעת חרום דרך הים, חיפה-נהריה", חיפה
30. 25.9.91 "שחזור העברת דואר בשעת חרום דרך הים, נהריה - חיפה", נהריה
31. 26.9.91 "תערוכת בולים לאומית ישראל פולין, יום הנוער", חיפה
32. 27.9.91 "תערוכת בולים לאומית ישראל פולין, יום היער", חיפה
33. 28.9.91 "תערוכת בולים לאומית ישראל פולין, יום חיפה", חיפה
34. 29.9.91 "תערוכת בולים לאומית ישראל פולין, יום התחבורה ובטיחות בדרכים", חיפה
35. 29.9.91 "50 שנה לשואת יהודי ברית המועצות 1941 - 1991", ירושלים
36. 30.9.91 "תערוכת בולים לאומית ישראל-פולין, יום יידיות ישראל-פולין", חיפה
37. 30.9.91 "13 שנה, שנת בר-מצוה לאריאל, אריאל, צה"ל
38. 1.10.91 "תערוכת בולים לאומית ישראל-פולין, יום קליטת עליה", חיפה
39. 29.10.91 "פתיחת בית החולים לילדים, קופת חולים הכללית", פתח תקוה
40. 30.10.91 "שלום, פתיחת משא ומתן ישיר שלום בין ישראל לשכנותיה", ירושלים
41. 25.11.91 "ברכות 91- Phila Nipon, הקונגרס ה-60 של Fip", תל אביב-יפו
42. 2.12.91 "שנת מוצרט הבינלאומית בישראל", ירושלים
43. 2.12.91 "אולימפיאדת ברצלונה 92", ירושלים
44. 2.12.91 "רחל ינאית בן צבי, דונה נרציה נשיא", ירושלים
45. 2.12.91 "יום הבולאות", תל אביב-יפו
46. 2.12.91 "לח"י", תל אביב-יפו
47. 2.12.91 "שבוע הבול העברי 91, חנוכה התשנ"ב", תל אביב-יפו
48. 2.12.91 "60 שנה לאצ"ל", עכו
49. 2.12.91 "המוזיאון לתולדות הדואר והבולאות, בונים בית לבול ולדואר", תל אביב-יפו
50. 3.12.91 "הכנס החמישי של בולאי ישראל", תל אביב-יפו

• EMOS1 •
הכבל האופטי התתימי
ירושלים • אורש"ל • YERUSHALAYIM
OPTICAL SUBMARINE CABLE SYSTEM
ב"ט א"ר תשנ"א • 13.5.1991

יום הבולאות 1991

תאריכים כפולים ב"חיפה 91"

שלום ברגר מקריית ביאליק, מפנה תשומת לב האספנים לחותמות התערוכה "חיפה 91" שהוטבעו כאשר התאריך העיברי כ"א בתשרי וכ"ג בתשרי מופיעים פעמיים כל אחד בעוד שהתאריכים הלועזיים בחותמות תואמות את הלוח.

אכן, זו אינה טעות והתופעה כבר היתה באירועים דומים, במיוחד בתערוכות בולים. כאשר במוצאי חג או שבת נפתח סניף דואר במקום האירוע, מקדמים את התאריך העיברי, שלא יזכיר למישהו שהדובר בשבת או מועד.

מה שהיה בחותמת חיפה הוא שבכ" בתשרי היתה שבת 28.9.91. כיוון שבמוצ"ש מתחיל היום החדש, על פי ר"ה ערב ויהי בוקר", ניתן לציין בתאריכון את התאריך העיברי של היום שלאחר שבת, דהיינו יום א' שהוא כ"א בתשרי. יוצא, איפוא, שבחותמת יום א' יש כ"א מכוונת ויש כ"א רגילה על פי הלוח. בשבוע סוכות היה איפוא, תאריך אחד מוצ"ש ואחד במוצא חג הכ"ג בתשרי. בתאריכים הלועזיים לא נגעו...

זו השנה השלישית שדואר ישראל מצוין יום בולאות מיוחד בהנפקת בול מיוחד. התאחדות בולאי ישראל קבעה, יחד עם רשות הדואר לציין מדי שנה יום מיוחד כיום הבולאות.

למעשה מתרחשים כמה אירועים בולאיים הקשורים בנושא וצריך להסתגל למושגים השונים.

יום הבולאות הוא היום בו מופיע הבול המיוחד לציון המאורע (2.12.91).

שבוע הבולאות – שבוע הבואר הבולאי הנערך מדי שנה בלב דיזנגוף בתל-אביב על-ידי אגודת סוחרי הבולים בשיתוף השירות הבולאי והתאחדות בולאי ישראל (2.12.91 – 9.12.91).

כנס בולאי – (3.12.91) מתקיים השנה באולם בני ברית, לפי הזמנות מטעם התאחדות בולאי ישראל.

הופעת גיליונית הזיכרון הבלתי מנוקבת וכפיל מיוחד למען המוזיאון לתולדות הדואר והבולאות יצויין בטקס מיוחד בקריית המוזיאונים ברמת אביב ותוטבע חותמת מיוחדת.

בשבוע הבולאות 1991 נקבל, איפוא, 4 חותמות אירוע שונות, בול מיוחד וגיליונית מזכרת בלתי מנוקבת.

שלוש פנים לרחל ינאית בן-צבי

בדצמבר השנה הופיעו בולים חדשים במנה גדולה מהרגיל – 7 בולים וקונטרס מיוחד. ס"ה ערך נקוב של הבולים הוא 8.9 ש"ח ועוד 8 ש"ח מחיר קונטרס הבולים המיוחד. סכום נכבד לכל הדעות, שכן 16.9 ש"ח בכמה מנות שהאספן נצרך, הוא סכום מכובד למדי. אם נוסיף לכך גם מחירה של גיליונית זכרון בסכום היוצא דופן של 48 ש"ח (!) בהנפקה של 2 בדצמבר 1991, נגיע, בוודאי, למאות שקלים.

ואלה הבולים: **דונה גרציה** – 1.1 ש"ח; שני בולי מחתרות – **אצ"ל** – 1.5 ש"ח ו**לח"י** – 1.5 ש"ח; בול מיוחד לאולימפיאדת ברצלונה 92 – 1.1 ש"ח; בול **ליום הבולאות** – 0.7 ש"ח; **200 שנה למוצארט** – 2 ש"ח (מבול זה הודפס קונטרס מיוחד שיימכר ב-8 ש"ח); ובול מיוחד **לרחל ינאית בן-צבי** – 1 ש"ח. כאמור, מנה מכובדת ויקרה שיתכן ויש כאן הגזמה מסויימת ועיתוי לא נכון(?)

פנים רבות לרחל...

הציירת **רות בקמן** מרבה בזמן האחרון, בציור דיוקנאות בבולי ישראל בצורה מקורית למדי, כשהיא מציירת דיוקן ביותר מפן אחד.

הדיוקן הצפוי בבולי ישראל החדשים הוא של **רחל ינאית בן-צבי** (1886-1979), שלימים הייתה רעייתו של נשיא המדינה יצחק בן צבי. רחל עלתה מרוסיה ב-1908 ומייד נרתמה לעשייה בא"י. היא היתה ממייסדי תנועת השומר, השתתפה בייסוד הגימנסיה העברית בירושלים, היתה ממקימי הגדוד העברי, השתתפה בייסוד "אחדות העבודה" והיתה ממקימי משק הפועלות וחוות לימוד חקלאית לנערות.

רחל כתבה כמה ספרים, ביניהם אוטוביוגרפיה "אנו עולים" המתארת דמויות מן העלייה השנייה, הספר "סלע אדום" ובו רשמי מסע לפטרה ויחד עם בעלה יצחק בן-צבי כתבה את "אלי", ספר המעלה את דמותו של בנם שנפל במלחמת השחרור.

בבול החדש – שלוש תמונות של רחל משנים שונות ובשובל – נערות בעבודה חקלאית.

מעטפת יום ראשון עם גליונית הזכרון הבלתי מנוקבת, שהוקדשה למוזיאון הדואר והבולאות.

דונה גרציה (נשיא) 1510 (?) - 1569

דונה גרציה, הפילנטרופית המפורסמת, בת הדור הראשון לאנוסי פורטוגל, נולדה ככל הנראה ב-1510 בפורטוגל. ב-1528 נישאה לפרנסיסקו מנדס, אנוס שעסק בבנקאות בין-לאומית. לאחר שמונה שנים, משנפטר בעלה, עזבה את פורטוגל והגיעה לאנטוורפן - שם ניהל גיסה דיוגו את אחד מסניפיו של בעלה. באנטוורפן ניסו דונה גרציה ודיוגו לארגן את בריחת האנוסים מפורטוגל, וגם פעלו להפסקת מעשי האינקוויזיציה. אחרי מותו של דיוגו נמלטה דונה גרציה לוונציה, אך שם נדע דבר יהדותה לשלטונות, והם החרימו את רכושה, כלאוה, ושחררה רק לאחר התערבותם של דיפלומטים תורכים אחרי שחרורה היא הגיעה לפירארה. בכתב החסות שהעניק לה דוכס פירארה נאמר לה כי לא ירדפוה בשל יהדותה. בעקבות זאת הסירה דונה גרציה את המסווה הנוצרי והתפרסמה בשמה היהודי.

בבול מופיע ציור מדליין שבו דיוקנה של דונה גרציה. המדליין הוטבע בפירארה ב-1551 לערך. בשובל הבול - נוף של טבריה, המבוסס על תחריטו של הצייר ההולנדי קורנליוס דה ברוין משנת 1681. בקצה השובל הובאה ציטטה מתוך דברי הלל שכתב עליה המלומד היהודי שמואל אושק. מלומד זה תרגם את התנ"ך לספרדית, ודונה גרציה סייעה בהוצאתו לאור.

מעטפת יום ראשון עם קונטרס בולי מוצרט, כפי שהופיע עם בולים הפוכים.

200 למוצארט

ישראל, בצדק, לא פסחה על מאורע מסוג זה של יובל המאתיים למותו של המלחין הדגול וולפגנג אמדאוס מוצארט, והופיע אצלנו בול זיכרון מיוחד.

לזכרו של מוצארט הופיע גם קונטרס בולים מיוחד ובו 4 בולים, ששום אספן רציני לא יפסח עליהם. הקונטרס מורכב מארבעה בולי מוצארט ללא שבילים אבל צמודים. הערך הנקוב של בולי מוצארט הוא 2 ש"ח וארבעת הבולים בקונטרס יעלו, איפוא, 8 ש"ח ואילו הבול עם השובל יעלה 2 ש"ח.

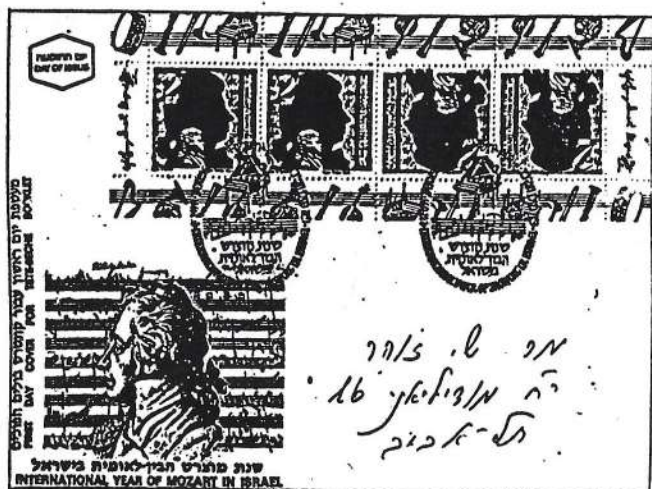
וולפגנג אמדאוס מוצארט נולד ב-27 בינואר 1756 בזלצבורג שבאוסטריה. אביו היה כנר בשירות החצר של הנסיכות.

מגיל 15 היה גם וולפגנג מנגן בחצר הזלצבורגית, אולם הוא חי בתקופות רווחה וצימצום. השלמות ההכנסה באו מקונצרטים ומהזמנות מיוחדות ליצירות ומהוראה. בנובמבר 1791 התבשר מוצארט, כי מעריצים בכמה מדינות מתארגנים להבטחת מחייתו, אולם אז הוא כבר שכב על ערש דווי. הוא נפטר ב-8 בדצמבר 1791. השנה, הודיעו מספר מדינות על הנפקות בולים לזכרו של מוצארט.

ברקע הבול הישראלי נראה קטע מתוך כתב-היד של דון ג'ובני (1787), אחת מ-3 האופרות האיטלקיות של מוצארט לתמלילים של לורנצו דה פונטה (1749-1848).

הבול עוצב בידי **נעמי ומאיר אשל**, שציירו, בצורה מעניינת למדי, את דיוקנו של מוצארט (דיוקן קטן) מטיל צל ענק ברקע, משל רב פנים לאדם לחייו וליצירתו.

בשובל, חתימת ידו של מוצארט.

ראיון עם

אורי שליט, יו"ר אגודת סוחרי הבולים

אורי שליט, יו"ר אגודת
סוחרי הבולים

זהב ב"פילא-ניפון 91"

5 ישראלים שהציגו בתערוכה העולמית שהתקיימה החורף ביפן, צוינו במדליות.

יוסי חכמי (הציג בולי ירדן וזו הפעם הראשונה שבולי ירדן הוצגו בתערוכה עולמית) – מדלית זהב.

משה שמואלי – בולגריה – זהב.

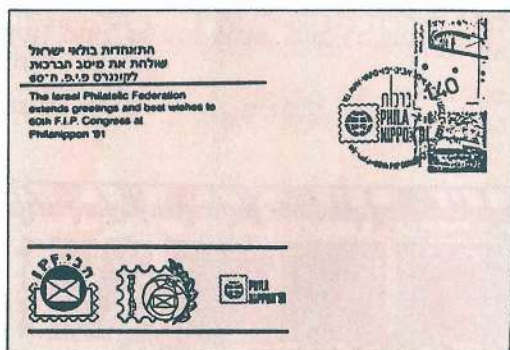
אבי זכאי – תולדות דואר סיני במלחמת עולם הראשונה – מזהב גדול.

זאב ברק – בריטניה – כסף גדול.

פרופ' ע. אילן – דואר שעבר חיטוי – כסף גדול.

ש. שבתאי (נוער) משואה לתקומה 1939-48 – מזהב גדול.

גיא שיפטן (נוער) דואר ימי בים התיכון – מזהב גדול.

תערוכת בולי תימן

תערוכה מיוחדת של בולי תימן ישנים וחדשים, בדגש יהודי של "שורשים", הוצגה בבית יד לבנים בפתח תקוה. המציג הוא **ד"ר אבינוער צברי** מבי"ח עפולה, המתמסר לאיסוף חומר בולאי ודוקומנטרי על יהדות תימן. בתצוגה מיני גלויות ודברי דואר שנשלחו ע"י יהודים מתימן לא"י וכן בולי שיטנה נגד ישראל של תימן.

באוקטובר 1991 התקיים בקלן שבגרמניה, יריד הבולים הגדול, הדו-שנתי, הנחשב לאחד הגדולים בעולם בסחר בולים.

אורי שליט, יו"ר אגודת סוחרי הבולים בישראל, השתתף ביריד כמשקיף וייצג את ישראל בין עמיתיו הסוחרים. עם שובו מצאנו עניין לשוחח עמו על מיני עניינים הקשורים בסחר בולי ישראל והעולם בכלל. ביריד קלן השתתפו 130 מדינות עם דוכני מכירה, ביניהם השרות הבולאי שלנו. בדוכן הישראלי, שיוצג ע"י סוכנת בולי ישראל בגרמניה, הגב' אנה ברנד, נמכרו בעיקר בולי השנה האחרונה, גלויות התערוכות המיוחדות עם חותמת קישוטית ובולים מן המניין.

אורי שליט מציין שהיריד היה מרשים ביותר והשתתפו בו מאות סוחרים מכל העולם נוסף ל-85 אלף מבקרים בשלושה ימי היריד, בתשלום 10 מארק. במסגרת הבזאר התקיים קונגרס "אסקאט" (מו"ל של כתבי עת, קטלוגים ואלבומים), המוכר ע"י ה-U.P.U. (אירגון דואר עולמי). ובין השאר הועלתה שם בעיית גליונות המוזיאון הבלתי מנוקבת, שכידוע היא חריגה במידה רבה.

אירגון אסקאט, שבמקרים מסוימים מחרים הנפקות רשמיות ואינו מכלילם בקטלוגים, קיבל במקרה זה את הסבריו של מר אורי שליט, שהמדובר בפריט בולאי דוארי שמכירתו לא מוגבלת ומשום כך יש לו מקום בכל קטלוג רשמי (גם באלבומים).

בועידת סוחרי בולאים של אירופה שהתקיימה, במסגרת היריד הוחלט להקים אירגון סוחרי בולים של אירופה, תחילה של המיסדים שנוכחו בועידה. הולנד, אוסטריה, דנמרק, ספרד, פורטוגל, גרמניה, בלגיה, צרפת, איטליה, שווייץ וישראל חברות מלאה, אף כי איננה מדינה אירופאית.

את סיורו האחרון סיים אורי שליט ביריד אחר, בארה"ב, שהתקיים במדיסון סקווייר גרדן, בניו-יורק. גם כאן השתתפו מאות סוחרי בולים וסוכנויות ממלכתיות, אבל ישראל לא יוצגה שם וחבל. לדעתו של אורי שליט זה מקרה מצער שכן ארה"ב היא פוטנציאל גדול לממכר בולי ישראל.

א.ל.

*

בישראל טרם התקיים יריד בולאי בין-לאומי, אולם הירידים הנערכים בשבוע חנוכה בת"א, הם התחלה טובה והסוחרים אכן מברכים על כך.

“אמריקאים למען פלשתינה” חופשית...

הדפסי רכב יוצאי דופן, בעילה של צדק ודמוקרטיה בא"י הודפסו על תעתיקי בולי המנדט הבריטיים עם תמונות מארץ הקודש, כפי שהופיעו בבולי הנוף הראשונים ב-1927.

ה"בולים" שהגיעו ארצה, מופנים עם הדפסי רכב בשלוש שפות – אנגלית, גרמנית וצרפתית, בהם 10 סיסמאות שונות, כולן בשם האמריקאים למען דמוקרטיה בפלשתינה, גוף בלתי ידוע שעומד מאחורי ההנפקה המיוחדת. הסיסמאות שהודפסו נושאות אופי פרו-ערבי מובהק, אך למען הצדק ו"האובייקטיביות" השקופה, הודפסה גם סיסמה כמו: "לא לפתרון הסכסוך בדרך צבאית" ו"לא לטרור הישראלי-ערבי".

ואלה הסיסמאות, שכאמור, הודפסו בשלוש שפות (אלינו הגיע בעיקר הנוסח הגרמני).

1. "אמריקאים למען דמוקרטיה בפלשתינה".
2. "הגדרה עצמית לפלשתינאים".
3. "אמריקאים למען פלשתינה חופשית".
4. "אינתיפאדיה" – רצון לאומי של העם הפלשתינה בלתי תלוי.
5. "פלשתינה אחת למוסלמים, נוצרים ויהודים".
6. "הצלת ילדי פלשתינה וישראל".
7. "זכות לפלשתינאים למולדת חופשית".
8. "לא לפתרון הסכסוך בדרך צבאית".
9. "לא" לטרור הישראלי-ערבי.
10. "לא" לדיכוי הישראלי".

לא הצלחנו לקבל מדעי מדויק מי אמנם עומד מאחורי התעמולה האנטי-ישראלית שבתוויות בולים אלה. ה"בולים" המופצים בארץ הם לא רבים ודרושים עבורם עשרות דולרים וייתכן אמדו שמי שיזם את הדפסת הבולים ראה בהם גם אפשרות של הכנסה כספית בלתי מבוטלת, ברור שהמ"ל הוא גוף הפועל בהשראת אש"ף. מה שאין להניח שהמ"ל חשב על הכנסה כספית לקופת אש"ף. שכן כל כסף שצפוי ממכירת מהדורת בולים כזאת, הוא בוודאי פסיק קטן בתקציבו של אש"ף, אבל זו אפשרות...

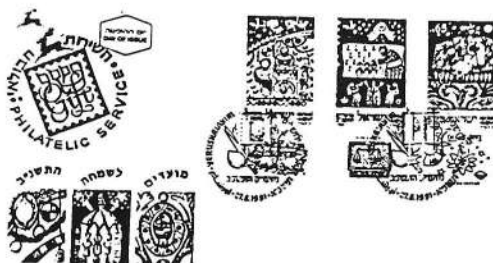
חותמות קשוט – חידוש בישראל

השרות הבולאי משתמש באחרונה בחותמות קשוט, בהן חותמים על דברי דואר לצד הבולים ולא על-גבי הבולים. המדובר בחותמת קישוטית לכל דבר, הנהוגה בהרבה מקומות, ביניהם דואר אר"ם, למשל.

החותמת מוסיפה קישוט ואיור על-גבי המעטפה, אך כאמור אין מחתימים בה דברי דואר ואין לה כמובן ערך דוארי, אלא פילטלי טהור.

אין לשרות הבולאי כללים בשימוש בחותמות האלו, כנראה באירועים חגיגיים בלבד, כמו תערוכת "חיפה 91" שהיתה השנה, יום הבולאות וכדומה. מספר חותמות כאלה שהוטבעו עד כה אינו רב, אבל יש כבר לפחות חצי תריסר.

כלנית

בול ללא ערך נקוב
גודל: 20 מ"מ x 26.7 מ"מ
עוצב בידי: רות (נקמן) מלכא
חופס נמוס'ס הממשלתי
בשיתוף שקע.
80 בולים בגיליון, שכלים: 10

דואר ירושלים במצור בשיירות אל מעבר לים...

מאת ד"ר צבי שמעוני וא. קרפובסקי

המעניין במכתב זה הם הבול המנדטורי והחותמת התל-אביבית, בניגוד לרוב מכתבי הפנים של השיירות שנושאים בולי מנהלת העם הירושלמיים וחותמותיהם.

הנכון הוא, שהמכתב נכתב בתקופה שבולי מנדט היו היחידים להשגה, אבל גם אם נשלח מאוחר יותר וכשכבר ניתן היה להשיג בולי ירושלים, צריך היה לבייל בבולי המנדט, בהתאם להוראות מנהלת העם בדואר יוצא לחו"ל. זו גם הסיבה שאיגרת זו הוחתמה בת"א ולא בחותמת מנהלת העם בירושלים. ה-U.P.U. (איגוד הדואר העולמי) לא הכיר בבולי מנהלת העם ואחד החוקים שלו היה שחותמות חייבות להכיל את התאריך ולפחות אחת הלשונויות המוכרות הבין-לאומיות (כמו אנגלית, או צרפתית) ואילו חותמות מנהלת העם היו חסרות תאריך ונכתבו רק בעיברית – לכן לא הוחתם המכתב ביים. כשהגיע המכתב לת"א (בלתי חתום) עם השיירה הראשונה של 18.6.48, הוחתם שם כחוק שכן בת"א כבר היתה החותמת התלת-לשונית עם תאריך, באנגלית.

מכתב אחר, גם הוא נשלח מיים עם השיירה הראשונה הועבר לווינה, כפי שמעידה על כך חותמת הצנזורה. מכתב זה, מבול קצת מעל לתעריף, כיוון שלשולח לא היו בולים בתעריף המדויק ולא ניתן היה להשיג בולי מנדט. לא ידוע מתי נכתב מכתב זה אבל מניחים שנכתב ונשלח בין 25.4.48 ל-12.5.48.

מעטפה אחרת נשלחה בדרך הים. התעריף 20 מיל הוא נכון לדואר ים, למרות שעל המכתב כתוב ביד "דואר אוויר". הוא בויל נכון בבולי מנדט, יצא מיים בשיירה הראשונה וב-18.6.48 הוחתם בת"א בחותמת התלת-לשונית. מעניין שהמעטפה הוחתמה בהעגה בחותמת-מכונה של הלסינקי (פינלנד) 21.7.48.

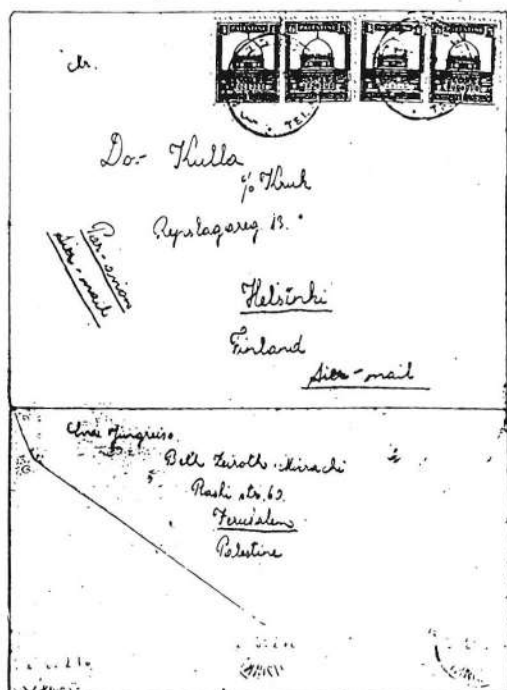
אחרי המצור על ירושלים ב-1948, נשלחו שיירות עם דואר שנאגר בימי המצור, בשתי שיירות – 18.6.48 ו-21.6.48. רוב המכתבים האלה היו מיועדים לפנים הארץ וחוף מכמה מקרים יוצאידופן, רק מכתבים רשומים נחשבים ל"מכתבי השיירות", שכן רק הם נושאים חותמות דואר "הגעה", המאשרות שדבריהם הדואר אכן היו בשיירה.

מקובל לחשוב ש"השיירה הראשונה" הכילה דואר מתחילת המצור (בערך 20.4.48) עד למספר ימים לאחר פתיחתם המחודשת של משרדי דואר ביים (12.5.48) ואילו ה"שיירה השנייה" נשאה דואר של התקופה שלאחר מכן.

האיפיון המיוחד ביותר של "מכתבי השיירות", הוא חותמת תל-אביב, תלת לשונית, חותמת הגעה בצד האחורי של המעטפה: (18.6.48 ו-21.6.48). בצד הקידמי של המעטפה ישנם בדרך כלל בולי ים עליהם חותמת מנהלת העם מירושלים.

מעט מאד חותמות שיירות קיימות שנשלחו לחו"ל ואפילו פחות ממעט קיימות שהגיעו מאלה ליעודם, באלה נדון עתה: אגרת אוויר מנדטורית נכתבה ביים ב-25.4.48 ומענה – אוסטרליה, בגלל המצור, יצאה האיגרת מיים רק בשיירת הדואר הראשונה, כלומר 18.6.48 כשנשלחה לת.א. בת"א הוחתמה בחותמת התלת לשונית, אך כיוון שעדיין לא היו קשרי-דואר עם אוסטרליה, החתימו את האיגרת ב: "להחזיר לשולח / אין שרות", וכנראה הוחזרה, אומנם, לשולח ב-ימים מספר ימים אחר-כך.

בחברת האחרונה של כתב העת היפאני בשפה האנגלית "בולאות ביפאן" נתקלתי במאמר מערכת של נשיא האגודה הבולאית ביפאן מר **מיצוהרה** בהקשר לשקיעת הבולאות בקרב הנוער. מר מיצוהרה יצא חוצץ נגד ריבוי הופעות בולים ביפאן בעקבות מסחר שירותי הדואר שם. הוא פונה לטפל בבעית הנוער. ביפאן ישנם שתי תערוכות לאומיות כל שנה לבד מהתערוכות המקומיות. תערוכה לאומית למבוגרים ותערוכה לאומית לנוער. זוהי ללא ספק פעילות בולאית ענפה ולמרות זאת ישנה ירידה חדה בהשתתפות בולאים צעירים בתערוכות. מר מיצוהרה תולה את האשם בכך שהבולאות אינה נתפסת עוד כאלמנט של השקעה. הנני מביא את תרגום המאמר כלשונו.

הכותב הוא מאיזו מיצוהרה, נשיא האגודה היפאנית לבולאות: הצבעתי לעיתים קרובות כי שקיעתה של הבולאות אצל הצעירים הינה רצינית למדי בארצנו. אנו נוטים ליחס זאת לעלייתם של משחקי המחשב, אך זו לא הבעיה.

ביפאן, איסוף בולים היה פופולרי בקרב הנוער עד 1972, כאשר אנשים האמינו שבולים זו השקעה טובה. אך בשנים האחרונות זה שקע במהירות ובחדות.

היינו רגילים לקבל לתערוכה הלאומית שלנו לנוער בין 300 ל-400 תצוגות. היה לנו עתון בולאי לנוער בתפוצה של יותר מ-25000 עותקים. עתה יש לנו רק כ-40 בקשות לתצוגה והעתון אינו מופיע עוד. למרות זאת, נשארו שלווים בעשר השנים האחרונות ללא התייחסות רצינית לבעיה, וחיפוש דרכים מעשיות לפתרונה. מאחר והיינו אופטימיים וחשבנו שבני הנוער אכן יחזרו לבולאות. במציאות זו החלטנו להתמודד עם הבעיה ע"י ניהול מחקר וסקרים למציאת פתרון איך לרפא את התופעה. כצעד ראשון אנו מתכננים מפגש לדיון בבעיה בין החברים הפעילים של אגודתנו. זו תהיה הפגישה הראשונה מסוג זה בארצנו ולא נזים אם נאמר שעתידה של הבולאות ביפאן תהיה תלויה בתוצאות הדיון הנ"ל.

"PHILATELY IN JAPAN" VOL. 14, NO. 4 1991

מר מיצוהרה העלה טיעון מעניין מאד שמין הדיון, לתת את הדעת עליו. אמנם הבעיה קימת בכל העולם אך אין להשלים עימה ויש לתת מחשבה ואולי משאבים לפיתרונה. אין אנו משופעים בתערוכות מקומיות ולאומיות ולאחרונה התבשרנו על ביטול שתי תערוכות חשובות, וזה מן הדברים החשובים לכל אספן.

גם ההנפקות היקרות, במיוחד לנוער, אינן בעייתן, שכן כבר נאמר שאחת הרתיעות מן האספנות זה העדר כדאיות ההשקעה.

יגאל נתנאל

לפי צ. שמיר, שהסתמך על מסמכים של אותה תקופה, חודשו הקשרים הדואריים עם פינלנד ב-27.6.48, אבל משלוח הדואר השני הרישמי דרך הים, נעשה ע"י אנית "קדמה" ב-6.7.48. כנראה שהמכתב הנ"ל, היה באניה זו, הגיע למרסיי וכעבור שבועיים היה בהלסינקי, בהתאם למסלול דאז באירופה.

TEL-AVIV STAMP Co.
YACOV TSACHOR

בולי תל-אביב
מכירות פומביות

MAIL AUCTION Of
HOLYLAND, JUDAIC AND ISRAEL
PHILATELIA

Illustrated Catalogue Free Upon Request
POSTAL ADDRESS: P.O. BOX 16218,
TEL-AVIV, ISRAEL
TELEPHONE: 03-226294
(EVENINGS ISRAEL TIME)
FAX: 03-5245088

כך עושים בולים

השירות הבולאי מפרסם בעיתונות, אחת לשנה, הודעה ובה מתבקשים המוסדות השונים והציבור להגיש את הצעותיהם לבולים חדשים.

ההצעות המגיעות לשירות הבולאי ממוינות לפי נושאים ומובאות לדיון בפני ועדה שנקראת "הועדה לתיכנון בולים".

ועדה זו מעבדת תוכנית שנתית להוצאת הבולים על סמך החומר המוגש.

פרטי התוכנית, כגון מועדי הופעה, מספר הבולים בסידרה וערכיהם נקבעים בתיאום עם כל הנוגעים בדבר וראשונה עם שירותי הדואר.

התוכנית המגובשת מועברת לאישור שר התקשורת.

לאחר שנקבעת רשימת הנושאים להם יוקדשו בולים, פונה השירות הבולאי לגרפיקאים מעצבי-בולים ומבקשם להגיש הצעות לנושאים השונים.

בדרך כלל, הפנייה היא לציירים מתוך רשימה שמצויה בשירות הבולאי, אולם, אחת לשנה מכריז השירות הבולאי גם על תחרות פומבית פתוחה, לנושא מסוים. מדי פעם נערכת גם תחרות לציור בול בין תלמידי האקדמיה "בצלאל" בירושלים.

העבודות שהוגשו ע"י הגרפיקאים מובאות בפני ועדת מומחים המורכבת מאנשי מקצוע, הבוחרת בתרשים המבטא בצורה המשמעותית והגרפית המוצלחת ביותר את נושא הבול.

התרשים שנבחר מובא לאישור בפני ועדת השרים לענייני סמלים וטכסים.

בדרך כלל מציעים לצייר שתרשימו נבחר, לעצב גם את השובר ואת מעטפת היום הראשון.

לאחר שאושר התרשים לבול, מתחיל השלב המעשי של ההדפסה.

תהליך ההדפסת הבולים

טכניקת ההדפסה נקבעת, בדרך כלל, ע"י התייעצות בין הממונה על יצור בולים בשירות הבולאי, בית הדפוס והצייר.

הצייר מכין את הציור הסופי לבול ולשובל בהתאם להנחיות השירות הבולאי ובית הדפוס.

בשלב הראשון של ההדפסה מכינים, על פי רוב, הדפסת נסיון ורק לאחר שהושגה התוצאה הרצויה ניגשים להדפסה עצמה.

הבולים מודפסים על נייר דבק מיוחד להדפסת בולים. רוב בולי ישראל מודפסים באחת משתי השיטות הבאות:

א. פוטוליטור-אופסט

ב. שקע

שיטת דפוס שקע

שיטת דפוס אופסט

א. פוטוליטור-אופסט

שיטת פוטוליטור-אופסט היא, למעשה שיטת הדפסת שטח. שיטה זו התפתחה מהליטוגרפיה – הדפסה מאבן.

הדפסת "ליטור" מבוססת על התנגדות בין מים ושמן.

בתחילה התבצע התהליך כדלקמן: השתמשו באבן חלקה בעלת כושר ספיגות למים. הציור שאותו אמרו להדפיס, צויר בעפרונות גיר שומניים על לוח האבן. בעת ההדפסה הרטיבו את האבן במים ולאחר מכן מרחו עליה את צבע ההדפסה שגם הוא הכיל שמן. הצבע נקלט רק בשטחים המצויירים, שהיו משומנים ונלדחה ע"י השטחים הרוויים מים. לאחר מכן, יכלו להעביר את הנייר על פני אבן ההדפסה ולקבל תמונה מודפסת.

שיטת פוטוליטור-אופסט מבוססת על אותו עיקרון עצמו, אולם, במקום לוחות אבן, משתמשים בלוחות אבץ גמישים, כשהעברת הציור אל לוח ההדפסה נעשית בתהליך פוטורכימי.

ב. שקע

דפוס שקע, כפי שמורה השם, מבוסס על הדפסה בה מועבר הצבע לנייר מתוך שקעים שבגלופת ההדפסה. בעוד שבשיטת פוטוליטור-אופסט "הגלופה" היא לוח חלק ושוטח, "גלופת" השקע היא גליל בו חרוט הציור.

העברת הציור אל גליל ההדפסה נעשית אף היא בדרך פוטורכימית. גליל-ההדפסה עשוי פלדה המכוסה שכבת נחושת ועליו ציפוי כרום.

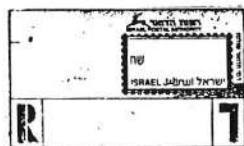
בשיטת פוטוליטור-אופסט הנייר שטוח והמכשך מדפיס כל צבע בנפרד. בשיטת שקע, הנייר הוא רציף בגלילים גדולים (כ-5,000 מ') והצבעים מודפסים עליו בעת ובעונה אחת, בזה אחר זה.

במטרה לשפר את השירות לקהל מפעילה רשות הדואר פרויקט חדשני למיחשוב סניפי הדואר. במסגרת זו יינתנו שירותי האשנב באמצעות מסוף אשר יפיק תווים לביול דואר. תוויות אלה מוגדרות עפ"י התקנות כ"חותמת הוכחה" (דוגמת הביול במכונת ביול פרטית).

על התוויות מוטבעים דמי המשלוח ששולמו, תאריך המשלוח, מספר העמדה וסוג המשלוח (משלוח בדואר רגיל, משלוח בדואר EMS במקרה זה מטביעה העמדה את האותיות "EMS" על התווית ומשלוח בדואר רשום - לצורך זה עוצבה תווית נפרדת).

התוויות עצמן הן מדבקות הנדבקות מאליהן (ללא צורך בהרטבת הדבק).

תוויות אלה מיועדות לביול דברי דואר אשר נשלחים דרך האשנב בלבד.

- א. תוויות בערך נקוב של 0.75 ש"ח - (10 תוויות בגיליון).
 - ב. תוויות דואר רשום כערך נקוב של 3.25 ש"ח (6 תוויות בגיליון).
 - ג. מעטפת יום ראשון מביילת עם תווית למשלוח מכתב רגיל בארץ - 1.25 ש"ח.
 - ד. מעטפת יום ראשון עם תווית דואר רשום למשלוח בארץ - 3.75 ש"ח.
 - ה. מעטפת יום ראשון עם תווית EMS למשלוח לחו"ל במחיר 43.50 ש"ח.
- (מחיר זה הוא מחיר מינימלי למשלוח מכתב EMS).

בשיתוף פוטולטוראופסט נעשה הניקבוב על-ידי מכונה נפרדת, בעוד שניקבוב בדפסת שקע הוא חלק מתהליך הדפסת הבולים.

לאחר גמר ההדפסה ולאחר שגליונות הבולים נבדקו לשם גילוי סטיות וטעויות דפוס, אורזים את הבולים בחבילות שמועברות מן המדפיס הממשלתי למחסני השירות הבולאי.

למחסנים מגיעים הבולים בגליונות שמהם מכינים את הצורות הבולאיות הנפוצות: שורות, בודדים, צמדות וכד'. פריט בולאי נוסף היא מעטפת היום הראשון (מעטפה מקושטת הנושאת את הבולים החדשים ומוחתמת בנוסף לחותמת הדואר גם בחותמת המיוחדת "יום הופעת הבול").

החומר הבולאי שמגיע למחסני השירות הבולאי מיועד לשלוש מטרות עיקריות:

1. להפצה בין האספנים. הפצה זו נעשית בשתי דרכים:
- שירות למנויים בארץ ובחו"ל ומכירה לציבור באמצעות אשנבי השירות הבולאי, סוחרים וסוכנים.
2. לסניפי הדואר, לצרכי דואר שוטפים.
3. לשמירה בארכיון השירות הבולאי.

החומר הנשמר בארכיון מיועד בחלקו לשמש כמלאי לתערוכות ותצוגות ובחלקו למוזיאון בולאי שמוקם זה עתה.

ארכיון השירות הבולאי

בארכיון מוחזקות דוגמאות מכל בולי ישראל שהופיעו עד היום וכן הדפסות נסיון. בנוסף לכך, מעטפות היום הראשון מכל הסוגים, דברי בולים (איגרות, גלויות וכד'); דוגמאות של כל חותמות הדואר, תרשימים וציורים לבולים שונים.

כן, נמצא בארכיון אוסף בולים מכל העולם, המתקבלים באופן סדיר מאיגוד הדואר העולמי.

- לנו מבחר בולי ישראל וחו"ל, מטבעות ושטרות
- יודאיקה ארץ הקודש
- תולדות הדואר ונושאים שונים.

**בולי כחול לבן
בהנהלת א. סגל**

מכירות פומביות AUCTIONS

- בולים לאספנים • מכירות פומביות • יודאיקה • תולדות הדואר
- AUCTIONS • STAMPS • JUDAICA
- POSTAL HISTORY

יעוץ והדרכה ללא תשלום

רח' המלך ג'ורג' 6, תל-אביב טל. 281023

ג'ק בני ופני ברייס – בין הקומיקאים היקרים בבולי ארה"ב...

האמריקאי, לאחר שנודע לו על השגיאה (קונה תמים הסב את תשומת לב פקידי הדואר) הוציא מן המכירה מאות קונטרסים כאלה שנמצאו שגויים ובידי המאושרים מצויים כנראה, גם כן כמה מאות.

לקונטרסים השגויים אין עדיין מחיר אבל היו אנשים שהציעו עשרות דולרים תמורת כל שורה שנמכרה בדואר ב-1.45 דולר (!)

ג'ק בני ופני ברייס, שני הבדרנים האמריקאיים היהודים, שהופיעו לא מזמן בבולי ארה"ב, היו לנדירים ויקרים.

לזר סגל – בברזיל

ב-29.10.91 הופיע בברזיל בול מוקדש למאה שנה להולדתו של הצייר היהודי, **לזר סגל**. (נולד ב-21 ביולי 1891 בוילנה-לטביה). לזר הוא בן למשפחה יהודית מסורתית. הוא חי בגרמניה בין השנים 1906 עד 1923, בברלין, שם למד באקדמיה לאומנויות יהודיות ואחר כך בדרזדן. היה פעיל בתנועה האקספרסיוניסטית והיה בין מיסדי "דרזניס סרנס" (1919) קבוצה חשובה באמנות הגרמנית. ב-1913 הוא בא לברזיל ועשה 2 תערוכות בסן פאולו ובמפונס. זו התחלת האומנות האזרחית בברזיל. ב-1923 מתישב בברזיל ונושא לאישה את זוני קלבון, גם היא אומנית. הוא היה לאזרח ברזילאי בסן פאולו. שם חי עד יום מותו ב-2 באוגוסט 1957. בחייו עשה תערוכות בגרמניה,

ברזיל צרפת, איטליה וארצות הברית. היה צייר, ופסל ועבד גם בצורות אחרות של האומנויות הפלסטיות. בברזיל נחשב כבעל תרומה חשובה להתפתחות האומנות המודרנית שם. מוזיאון לזר סגל נוסד ב-1967 ע"י המשפחה שלו בביתו וכולל כ-2,000 עבודות מקוריות, תעודות ארכיוניות וציורים וביבליוגרפיות בקשר לאומן והעבודות שלו. זה מקום דינמי תרבותי שמקדם תערוכות של אומנים מודרניים. המוזיאון לזר סגל הוא חלק מהמורשת התרבותית של ברזיל. הבול שהופיע הוא תמונת הצייר מאוטופורטרט.

דן גיללי

איש לא פסק עדיין באם השגיאות בבולי דואר נוצרות במקרה או במתכוון. יש להניח שגם כך וגם כך, שכן המחירים המושגים לעיתים בעד מיני שגיאות בבולים, הם פיתוי לא קטן בשביל מדפיסים מסויימים שמוכנים ליצור מדי פעם שגיאות דפוס במתכוון... אבל, אין ספק, שהרבה מן הסטיות ושגיאות דפוס בבולים, הם תופעה מיקרית שלא נעשתה במתכוון.

כך או אחרת, התופעה של שגיאות קיימת (גם בישראל) ואנו עדים לעיתים לבולים עם טעויות גסות הנמכרים במחירים גבוהים ביותר.

הסנסציה האמריקאית האחרונה היא קונטרס בולים שהוצא שם לכבוד 8 בדרנים קומיקאים ידועים, בו נמצאו שורות בולים ללא עריכים נקובים.

הקונטרס כולל שורות בולים שהוקדשו ל**לורל והרדי, ברגדן ומק קרטי, ג' בני, פני ברייס, ואבוט וקוסטלו**. (הראשונים ואחרונים מוכרים יותר כ"השמן והרזה").

חמשת הבולים מתארים 8 בדרנים, שצוירו כקריקטורות במיני תנוחות אופייניות להם כבדרנים. הבולים הודפסו בשחור, אדום וסגול. הדמויות הודפסו בצבע שחור, ואילו העריכים – 29 סנט בכל בול, בצבע אדום או סגול. כל בול קיבל, איפוא, 3 צבעים ואולם בשורות השגויות נמצא שבכל בול חסר צבע שלישי – בכל בול צבע אחר, זה של העריך.

בבול הראשון השמאלי חסר הצבע האדום, בשני – הסגול, בשלישי וברביעי האדום ובחמישי חסר הסגול. כאמור, הצבע החסר הוא הצבע בו הודפסו העריכים. אין מידע לפי שעה כמה בולים כאלה מצויים בידי אספנים, אבל ידוע שהדואר

במדריד – חותמת שלום

מדריך זכתה, כידוע, לפירסום יוצא-דופן בחודש שעבר, בגין ועידת השלום הישראלית-ערבית. המאורע צויין שם בחותמת דואר מיוחדת בנוסח: "ועידה של שלום במזרח התיכון", במרכז השם מדריד – 30.10.91.

עד כה לא הגיעו אלינו כל סימן בולאי ממדינה ערבית כלשהי.

חותמת ביקור הנשיא

ביקורו האחרון של הנשיא הרצוג בצ'כוסלובקיה הונצח בצורה בולאית בעת ביקורו באתר הזיכרון בגייטו טרייזנשטט ב-17.10.91.

באתר הזיכרון הופעל סניף דואר והוטבעה חותמת מיוחדת עם קווי גבול (קונטורות) הגיטו עם מג'דוד ותאריך ביקור הנשיא. (שמו של הנשיא הרצוג לא מוזכר בגוף החותמת).

איליה קרוצ'בסקי קורבן מהפכת הנפל

שלושת הקרבנות במהפכת הנפל בברית-המועצות בקיץ 1991, הופיעו זה עתה בשלושה בולי דיוקן, ביניהם תמונת איליה קרוצ'בסקי היהודי. כזכור, ב-20 באוגוסט 1991, בעיצומו של נסיון המהפכה נגד שלטונו של הנשיא גורבצ'וב, נהרגו 3 ממתנגדי המהפכה ומי שתמכו בפרסטררויקה של גורבצ'וב, ביניהם איליה קרוצ'בסקי, שנורה בראשו בעת שניסה לעלות על טנק.

איליה קרוצ'בסקי היה אדריכל צעיר, בן 28, יהודי במותו יותר מאשר בחייו, שכן הוריו של איליה ביקשו משלטונות ברית-המועצות לאפשר לבנם לוויה יהודית עם חזן וקדיש וכך אכן היה. יהודים רבים מבני הקהילה השתתפו בלוויה והונף אף דגל ישראל.

בבולים לזכרם של השלושה שגילו התנגדות לחיילים שניסו לבצע המהפכה, אין כל איזכור למאורעות קיץ 1991, פרט לציון תאריך האירוע לצד שנת הלידה של הבחורים ולצד השם, אות הגבורה של "גיבור ברית-המועצות". מי שלא יזכור המאורעות של קיץ 1991, בברית-המועצות, לא ידע ולא כלום מתוך הבולים על סיבת נפילתם של השלושה. אכן טראומה שקשה שם להיזכר בה...

פני כהן לא יהודיה

דואר גויאנה, לשעבר גויאנה הבריטית, בדרום אמריקה, הוציא זה עתה גליונית בת 9 בולים שהוקדשו לבעלי מדליות זהב באולימפיאדות ספורט. הגליונית הופיעה לקראת האולימפיאדה בברצלונה ומנציחה את תשעת המצטיינים כדלהלן: **סבאו קטו** היפאני (מקסיקו 1968); **רודולף קרפטי** הונגריה (לונדון 1948); **ז'נו פוש** מהונגריה (לונדון 1908);

בשורה השניה – **אמיל זטופק** הצ'כי (לונדון 1948); **פני בלנקר כהן** מהולנד (במרקו), **מלווין שפרד** מארצות הברית (לונדון 1908); **פאול אלוסטרום** מדנמרק (זכה במדליות 1968-1948), **הריסון דילרד** מארצות הברית (לונדון 1948).

יובל ה-90 לקק"ל

מאת א. בראק

בדצמבר 1901 הוחלט בקונגרס הציוני החמישי בבזל על ייסוד קרן קיימת לישראל.

השנה חוגגת הקק"ל יובל ה-90 להיווסדה.

אירוע הפתיחה החגיגי לציון יובל ה-90 התקיים במשכן נשיאי ישראל בירושלים. באותו מעמד הכריז נשיא המדינה חיים הרצוג על הפתיחה הרשמית של החגיגות בפני קהל של מאות אנשים. בשם התנועה הציונית, נשאו דברים יו"ר הנהלת התנועה הציונית שמחה דיניץ ויו"ר הדירקטוריון של הקק"ל, משה ריבלין.

לציון פתיחת שנת ה-90, הונפקה סידרה בת 4 בולים, וגליונית זיכרון, בת 6 בולים הממחישים את מגוון תחומי הפעולות של קרן קיימת לישראל:

גליונית בול הקופסא הכחולה - שהיא סמל הקק"ל מראשית המאה ועד היום;

בול "טע עץ במו ידיך" - המבטא סמלית את השתרשות העם היהודי בקרקע;

בול חניון נופש פעיל - המבטא את פעולות הקק"ל לא רק ביעור הארץ, אלא גם בפתיחת שערי היער לבילוי המשפחה;

בול תנועת המורים למען קק"ל - התנועה הינה הזרוע החינוכית של הקק"ל בישראל ובעולם בהסברת ערכי ציונות וחינוך לאהבת הארץ.

בול ספר הזהב - שהוא המחשה של אחד מספרי הכבוד של הקק"ל המשמשים הן כאמצעי הנצחה והן ככלי התרמה.

בול סמל שנת ה-90 - לציון מלאות תשעים שנה לייסוד קק"ל (1901-1991).

BRASILIAN 1991 0 25

NO 152

נוס קק"ל אמ"ט, סאן פאולו, ברזיל. כרזת חסות חאג
KIBITZ CONTINENTAL - KEREN KAYEMETH LEISRAEL
AMERICA LATINA, SAO PAULO BRASIL 31.10 - 3.11.1991

קק"ל בחותמת ברזיל

פריטי יודאיקה מיוחדים הונפקו בברזיל לציון יובל ה-90 לייסוד הקק"ל.

הופיעו שתי מעטפות זיכרון עם בולי ברזיל וחותמת מיוחדת, בתוספת בולי קק"ל והקדשה מתאימה.

כל מכתבי רב שמחה ורב שורח...

כיוון שבתחביב אין תכתוב, לא יפלא שאנשים אוספים מיני פריטים, שלעיתים קשה להעלות על הדעת מה העניין מוצאים בהם.

הנושא יודאיקה, למשל, הוא כל כך מגוון שמשייכים אליו כל מה שיש בו נקודה יהודית כלשהי, החל מכלי קודש, תמונות, פילטליה, מכתבי רבנים, כתובות, גלויות נוף ואפילו מיני פתקים וקבלות מראשית המאה.

ישיבת תורת חיים

התדולה והכרטיס

GRAND GENERAL COLLEGE

YESHIVATH TORATH HAYIM

P.O.B. 48 ת.י.

JERUSALEM 1681 ירושלים
PALESTINE ארץ ישראל

השבוע נתקלנו בבית מסחר חדש של פריטי יודאיקה בלב דיזנגוף בתל-אביב, באוסף מעטפות מיוחדות במינם - "מכתבי שורח" של מיני מוסדות יהודיים בארץ מראשית המאה, כמו ישיבות, בתי"ח, ביקור חולים, תלמוד תורה ועוד.

הכוונה למעטפות "שורח", המקובלות גם היום, עם כתובות מודפסות של המוסד המבקש תרומות. המעטפות היו נשלחות למירב כתובות ידועות ויהודים רחמנים היו מכניסים מעט כסף למעטפה ושולחים אותה על-פי הכתובת שעליה. ראינו הרבה מעטפות כאלה שנשלחו מארצות הברית למיני ישיבות בירושלים ועליהן שמם של הרב שמחה ווינאגראד והרב שורח אפשטיין. על כל מעטפה ציון בכתב-יד של הסכום שהיה במעטפה (מ-1 דולר ועד למאות דולרים). המאספים מעטפות כאלה ממינים אותם לפי השינויים השונים במיני ההדפסות.

GENNEVILLIERS

6° FOIRE AUX VINS

22.23.24 nov 1991

GENNEVILLIERS PPAL

המרגלים

צמד כורמים ואשכול ענבים על כתפיהם כמו המרגלים התנכיים שלנו, הופיע זה עתה בחותמת צרפתית, מן הסוג של חותמות תעמולה. תאריך ההטבעה - 24-22 בנובמבר.

ג'וליו ואלברטו בולפי

יום הבולאות האיטלקי נחוג שם השנה ב-25 באוקטובר והמאורע צויין בבול זיכרון וחותרת אירוע דווקא במוטיב יהודי. שני יהודים הקשורים ביום הבולאות האחרון, הם מגדולי סוחר הבולים באיטליה – ג'וליו ואלברטו בולפי.

משפחת בולפי ידועה בעולם הבולאי ונראה שזכויות רבות לשני בני בולפי – ג'וליו ואלברטו, שכן שניהם מופיעים עתה בבול חדש ומיוחד שהופיע, כאמור, ביום הבולאות. גם חותרת האירוע מציגה את דיוקנאותיהם ואין ספק שזה כבוד גדול למשפחה. לנו – בול יודאיקה נוסף.

מקס ארנסט – במוזיאון היהודי

הצייר הגרמני מקס ארנסט הוזכר השנה בהקשר ליובל המאה להולדתו (1891-1976). גרמניה וצרפת הנפיקו בול מיוחד לזיכרו ועתה גם צ'כוסלובקיה. הבול הגרמני מתאר את דיוקנו ואילו הבול הצ'כי מראה תמונה בשם "פנים הבית". המעניין בהנפקה זו שהתמונה המקורית נמצאת במוזיאון היהודי בפראג ופרט זה הוזכר בגוף הבול. אכן בול זה בתוך סידרה של כמה בולים יכלל ב"יודאיקה", גם אם אין ודאות לגבי יהדותו של מקס ארנסט.

סופת דויד

בבהאמס הופיעה סידרת ארבעה בולים שהוקדשו לסופת הוריקן ובין השאר מופיע בול עם מכונית "תקועה" בשיטפון. מסתבר שהסופה שהונצחה והתחוללה ב-1979 כונתה בפי המדענים בשם "דויד".

באי ברבדוס הופיעה
סידרה בת ארבעה
בולים במלאת 250
לשנת הולדתו
החופשיים.
באחד הבולים מן דויד.

בחזות המדציה
הציונית באיטליה,
התקיים במילנו
טקס מיוחד לציון
יובל ה-90 למרכז
הציוני באיטליה
והוטבעה חותרת
דואר מיוחדת.

יודאיקה בקריסמאס

מדי שנה, בבולי קריסמאס, ניתן למצוא שביב של "נקודה יהודית", לפעמים בולטת ולפעמים מוסתרת. גם השנה ביקשנו למצוא סימנים כאלה ואכן מצאנו.

בבולי פיג'י, למשל, הופיעה תמונה של נוף המכונה בהודעה הרשמית כנוף בית לחם יהודה. בבול רואים את המשפחה הקדושה צועדת עם חמור לעבר העיר בית לחם. בול אחר מתאר את ישו תינוק מתברך בבית המקדש בירושלים... גם שניים מבולי גיברלטר ניתן לשייך לנושא "יודאיקה" שכן הם מתארים, לפי הכתוב בהודעת הדואר, ולא בבול, את "בייבי יוסף" בעיר המלך דוד ושלוש הרועים בראותם את כוכב בית לחם...

מרים ויוסף בדרך לבית לחם מופיעים גם בבולי בהאמס.

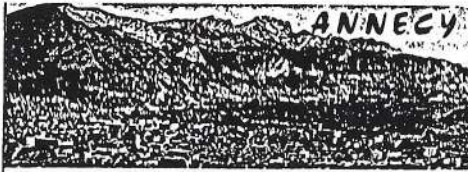
מקסימפיליה

מאת לוסיאן מילס

מקומה של גלויה מצוירת במקסימפיליה

בהמשך למאמרי הקודם (חוברת 9/10-1991) עלי להדגיש שבכל מקרה של אתר או נושא קבוע המופיע על הבול, רק סניף דואר מקומי יכול לשמש להחתמה. מכאן, שאין להשתמש בבולים המציגים אתרים בארצות אחרות.

6 באוקטובר 1974 ישאר כנקודת ציון עבור אספני המקסימפיליה בעולם. ביום זה נפתחה בבוקרסט (רומניה) תערוכת EUROMAX לגלויות מירב, בהשתתפות מציגים מ-21 ארצות. בימי תערוכה זו נערך הכנס הבין-לאומי הראשון למקסימפיליה, בו הובא לראשונה התקנון לסוג זה של איסוף. שנה מאוחר יותר, במדריד, זכה הענף להכרה מלאה ע"י קונגרס פ"פ.

3

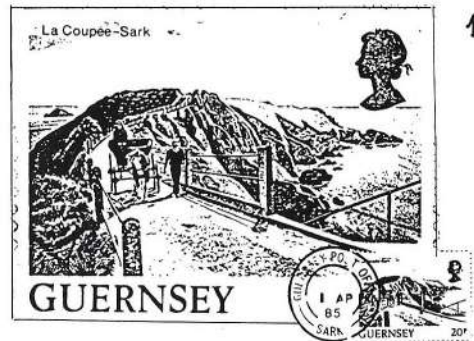
לא מוכרים ע"י פ"פ כבסיס לגלויות מירב. היא חייבת להיות בגודל סטנדרטי: 9+14 ס"מ או 10.5+15 ס"מ, למעט גלויות ישנות שהודפסו עד 1940.

הגלויה חייבת להיות מסחרית, קיימת לפני תאריך הופעת הבול או בהוצאה פרטית מבוססת על מסמך היסטורי (לדוגמא: תמונות של אישים, מפות, סמלים). במקרה השני, וחייבים להדפיס פרטים על מקור התמונה (המוזיאון, הספרייה) ועל הנושא עצמו.

התמונה חייבת לכסות לפחות 75% משטח הגלויה. לכן, למרות התאום בין שלשת מרכיביו, הפריט **בצלום מס' 2**, לא יכול להיות מוגדר כגלויה מירב, אלא כגלויה מזכרת (SOUVENIR CARD). אין להשתמש בגלויה שהיא שיבוץ (פוסטרקולג') - **צלום מס' 3** או גלויות שהיו במסלול דוארי.

במקרה של גלויות שהודפסו לאחר הופעת הבול, ברור שהחותמת תהיה רגילה או מיוחדת בתאום מירבי לנושא הבול.

על פני הגלויה צריך להיות רק בול אחד, למעט פריטים עד 1950 או כאשר הנושא משתרע על שני בולים.

1

התקנון מהווה מעין כרטיס מדריך לגבי שלושת מרכיביה של גלויות מירב: בול, חותמת וגלויה מצוירת, עם כללי התאום הנדרש ביניהם.

אם נושא הבול והחותמת הם ביוזמת רשות הדואר, ברב המקרים, הלגויה המצוירת היא פרי מחקר לאיתורה ע"י האספן, הרוצה לבנות פריט בולאי בהתאם לדרישות התקנון.

צלום או גלויה המעתיקה ציור הבול (**צלום מס' 1**)

4

2

נורווגיה 92'

נורווגיה פירסמה את לוח הנפקות שלה לשנת 1992 ובו 22 בולים ושני גיליונות זכרון – הכל ב-5 הנפקות בלבד:

21 בפברואר 92' – בולים מן המניין, קונטרס בולים וסידרת אולימפיאדה וגיליונית זיכרון למנצחי 1952;

20 באפריל 92' – "אקספו 92", אירופה וגילוי אמריקה;

12 ביוני 1992 – יובל 250 למולדה-קריסטיאנסונד, המלך הרולד;

9 באוקטובר – יום הבול הלאומי (גיליונית זיכרון), אולימפיאדת לילהאמר;

23 בנובמבר – בולים עם קרן הדואר, קריסמאס (קונטרס 10 בולים).

**בניגריה, בולים
לתערוכות
טלקומוניקציה**

מלך הפינגווינים

באיי פוקלנד כיבדו אותנו ב-4 בולי פינגווינים יפהיים בערכים מ-2 פני ועד 62 פני. על הבולים מופיע פינגווין שריבוי עדיין נדיר בשם "המלך". זהו פינגווין השני בגודלו מבין עופות אלה וגובהו מגיע ל-36 אינצ'ים. בעשור האחרון החלו הפינגווינים מסוג זה להתרבות במידה ניכרת בחוף המזרחי של פוקלנד.

קריסמאס חילוני

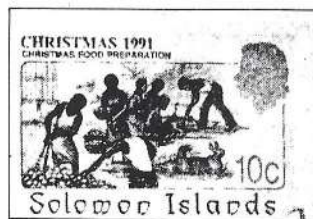
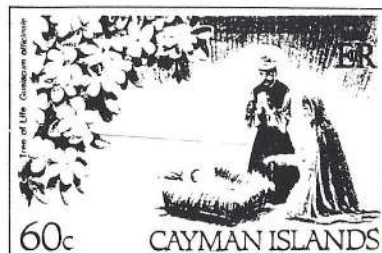
באיי סולומון באוקיאנוס השקט, הופיעה סידרת ארבעה בולי חג המולד 1991 ללא תמונות קדושים... הפעם מופיעים 3 בולים עם מיני תמונות כמו הכנות לחג, הכנסיה והאוכל לחג ובול אחד – סתם משחק קריקס.

שמוש בגלויות ישנות (צלוס מס' 4) יוסיף נקודות חיוביות לתצוגה, בהתאם למצבם או נדירותם. כאן המקום להזכיר שהמקסימפיליה היא תולדה של איסוף גלויות מצוירות. הגלויה היא בדרך כלל המרכיב הלא דוארי במכלול שלנו, אם כי קיימים גם כלילים והצד המצויר יכול לשמש לבניית גלוית מירב (צלוס מס' 5). במקרים מסוימים קיים תאום גם בין הבול המודפס לבין תמונת הגלויה. קיום פריט מסוג זה בתצוגה מחייב ציון מצד המציג, אך אין בידי השופטים אפשרות לאמת עובדה זו.

לפני כשנה הציע פרופ. C.GHIOZZI מאיטליה, שופט ובעל טור קבוע למקסימפיליה ב-LA TRIBUNA DEL COLLEZIONISTA, לחייב כל מציג הוספת צלוס מוקטן של הצד המיועד לכתובת ומלל.

בסיכום, הגלויה המצוירת יכולה לגלות לנו פרטים נוספים על נושא הבול או להדגישו. זוהי אחת המטרות במקסימפיליה תימאטית.

באסטוניה – בולים עצמאיים

בסלובניה – בולי עצמאות

חבל סלובניה שביוגוסלביה, לא זכה כיועד, בעצמאות מדינית ולא נפרד ממדינת האם, אבל בול עצמאות כבר הופיע שם. בול מיוחד בן 5 דינר והשם "סלובניה" הופיע כשעליו תמונת בנין הפרלמנט הסלובני והמילים "עצמאות" בסלובנית ואנגלית.

אסטוניה, אחת משלוש הרפובליקות הבלטיות, שהשתחררו משלטון סובייטי, הכניסה למחזור, ב-1 באוקטובר 1991, בולים עצמאיים.

הסידרה החדשה, שהודפסה בלייפציג, שבגרמניה וכן בשוודיה כוללת 9 ערכים – 5, 10, 15, 30, 50, 70 ו-90 קופייקות וכן 1 ו-2 רובל. בבול סמל אסטוניה שותיקי תל-אביב זוכרים בודאי מתוך השלט של הקונסוליה האסטונית בתל-אביב מתקופת המנדט, שהיתה ברח' אחד העם 22 בת"א.

על-פי ההנחיות של שלטונות הדואר באסטוניה, ניתן יהיה להשתמש בבולים החדשים, במקביל לבולי ברה"מ עד ה-1 בינואר 1992.

בולי ברה"מ לא יהיו בשימוש באסטוניה אחרי התאריך הנ"ל.

סידרה נוספת של בולים הופיעה באסטוניה ב-1 בנובמבר 1991, בהם מפת המדינה, בדומה לבולי אסטוניה משנת 1923.

בחותרמות הדואר הנהוגות כבר עתה באסטוניה אין עוד השם "ברה"מ.

יעקב קפלן

איגרת מאסטוניה, עדיין עם בולי ברה"מ, אך בשל מחסור בבולים השתמשו בבול פיסקאלי* בן 10 קופי.

▲ איגרת סובייטית עם בולי אסטוניה החדשים.

הופיע מילון בולאי

מילון בולאי חדש מטעם האקדמיה ללשון עברית והתאחדות בולאי ישראל, הופיע ונמצא למכירה במשרדי ההתאחדות. מחיר המילון כולל משלוח לחברי ההתאחדות - 15 ש"ח. להזמנות יש לפנות אל ת.ד. 2896 ת"א 61028.

בספרות הבולאית

Albums
Catalogues
Handbooks

גיבונס 1992

עם בוא הסתיו מופיעים הקטלוגים החדשים. חברת "סטלני גיבונס" הבריטית פירסמה את הראשון בהם הכולל את בולי חבר העמים הבריטי - גיבונס 1992.

כמו בכל שנה, גם הפעם יש בקטלוג חידושים רבים: טעויות דפוס בבולי המלך ג'ורג' ה-6, כולל דוגמאות מבהמס, גיברלטר וסט. קיטס; ציונים היסטוריים מחודשים בבולי חוף הזהב, ניאסלנד, סירה-ליאונה; בול שנתגלה בג'מייקה בערך של 21/2 פני שלא היה ידוע עד כה. נמיביה מופיעה בקטלוג בפעם הראשונה וכן הוכנסו בולי שהפורה (הודו), שהונפקו בין השנים 1914-1947.

מחירי הבולים בקטלוג מצביעים על התאוששות השוק הפילטלי ואם כי מעט ממנה מורגש בבולאות הקלאסית, יש עליות סבירות במחירי בולי ציילון, הודו המערבית, אוגנדה וניו זילנד בראשיתה. כמו כן, על אף הביקוש המועט בינתיים לבולי ג'ורג' ה-6 ולבולים הנושאים את דיוקנה של המלכה אליזבת השנייה, מסתמנת עליה בביקוש אחרי בולים של סדרות מן המניין עד לשנות ה-60. גם בולי מזרח אפריקה, מדינות הודו, מלאיה (לפני 1945) וצפון בורניאו - זוכים לעליות מחירים.

בבריטניה עצמה זכו לעליות יפות במחירים בולי המלך המודח אדוארד ה-7 והטעויות שבבולי המלכה אליזבת השנייה.

קטלוג חבר העמים הבריטי ל-1992 מכיל 1300 עמ' ומחירו 30 שטרלינג.

קטלוג מעטפות קק"ל

בהוצאת מפעל הבולים של קק"ל הופיע זה עתה קטלוג חדש, מוקדש למעטפות בולאיות שהופיעו מטעם הקק"ל החל משנת 1949. הכוונה לכל מיני מעטפות שהופיעו מטעם קק"ל, לא תמיד בצורה עקבית, כמו מעטפות לרגל תערוכות, מועדים לשמחה, מיני כנסים ומיני אירועים שהיה עניין להנציחם גם במעטפות זיכרון - לעיתים מעטפה של קק"ל ולעיתים הדפסה מיוחדת על גבי מעטפות דואריות.

המחקר היה מייגע ביותר, שכן לא היה כל קטלוג של הפריטים השונים ומחברם של הקטלוג ד"ר **עימנואל לפין** מת"א וגדעון להרס מטעם מפעל בולי קק"ל, עסקו בהוצאה זו שנים אחדות. בסה"כ נרשמו יותר מ-200 מעטפות קק"ל.

קטלוג בולי הקונפליקט

הסכסוך הערבי-ישראלי מוצא הרבה פעמים ביטוי בבלי דואר שני מדינות ערב וחוויות תעמולה של אש"ף. יש אספנים שהסכסוך הוא נושא איסופם.

בימים אלה הופיע קטלוג מיוחד הסוקר את מירב הבולים ודמויי בולים הסוקרים את הסכסוך אבל, בדומה לבולים עם הדפסי רכב האנטי-ישראליים, שהזכרנו כאן, כולם הוצאו על ידי מדינות ערב או מדינות מוסלמיות והם על טהרת שנאת ישראל. המחבר צירף גם מספר הנפקות של מדינות לא מוסלמיות, שהקדישו בולים לפליטי א"י או סולידריות עם מדינות ערב.

הקטלוג הודפס בישראל ועורכו הוא רלף מנדל וההפצה בידי "בולי הבירה". הוא מביא הרבה צילומי בולים, מספר קטלוגים "איור" ו"מישל" ותיאורים רלוונטיים לכל בול.

25 לברבדוס

סדרת בולי עצמאות הופיעה בברבדוט, במלאת 25 שנה למדינת האיים בים הקריבי. לעצמאות הוקדשה גם גליונית זיכרון עם משחק טניס.

איידס בבולים

מדינת תואסו (ה??) החדשים (לשעבר) הנפיקה סדרת בולים למלחמה באיידס ומדינת קיריפטי (איי זילברט לשעבר) הנפיקה בולים שהוקדשו למרכז הרפואי החדש שם.

קטלוג "כלילי דואר 1992"

כלילים רישמיים, בעריכים נקובים במחירי הדואר

קטלוג ותלוש הנחה (בשווי 100 קרונות ש') תמורת 19 דולר ארה"ב, או שווה ערך במטבע אחר. הזמנות אצל:

Quickies Agents
Box 1047, S-164 21 Kista
SWEDEN

40 למלכות

מלכת אנגליה הוד רוממותה אליזבת השנייה וכל בית המלוכה – האם, הנסיך והילדים, זוכים לציונים בולאיים בהרבה אירועים משפחתיים וממלכתיים. מיני יובלות, ימי הולדת, ביקורים ממלכתיים ומיני תאריכים בתולדות המשפחה המלכותית מוזכרים ברצון בבולי דואר.

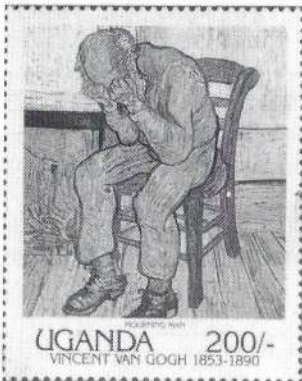
העילה האחרונה – 40 שנות מלכותה של אליזבת השנייה.

המאורע יצויין ב-4 בפברואר 1992 וכבר עכשיו הודיעו 19 מדינות בחבר העמים הבריטי על הנפקת בולים במבצע משותף. כל טריטוריה תנפיק 5 בולים בסידרה בערך נקוב של כ-1.4 שטרלינג. ואלה המדינות: אסונסיון, בהמס, הטריטוריה הבריטית באוקיאנוס ההודי, ברמודה, קיימן, פוקלנד, ג'יברלטר, הונגקונג, קיריבטי, פיטקרין, סט. הלנה, סט. קיטס, סמואה, סיישלס, איי שלמה, דרום ג'ורג'יה טריסטאן דה קונה, ונואטו, ציל אלוניין סיסל ומאוחר יותר גם מדינות אחרות.

המתאבל

יצירתו הידועה של ואן גוך "המתאבל" יחד עם עוד 3 יצירות הופיעה זה עתה בסידרה בת 4 בולים של דואר אוגנדה. סידרה נוספת של ואן גוך הופיעה בגאנה.

הכתרת דה-גול

אוגנדה ואנטיגואה הנפיקו בולים מיוחדים לכבוד גנרל דה גול עם תמונות מחייו, הכתרתו לנשיא והופעותיו במלחמת העולם השנייה.

הסידרה בת 4 בולים של אוגנדה עוצבה בידי היהודי יואל איצקוביץ ומראה את דה גול נוטל חלק בשחרור פאריס, עומד בראש המחנה בשיחרור צרפת מידי הגרמנים, עם מלך בריטניה, ג'ורג' ה-6, בסיקור צבא השיחרור הצרפתי ובהכתרתו לנשיא המדינה.

דה גול שחזה את שבירת קווי מגינו, הקוו שהצרפתים שמו את אימונם בו, ברח לאנגליה ושכנע את המנהיגות הבריטית לתת מחסה ואפשרות הכנת צבא שבבוא הזמן יעמוד מול הנאצים וממשלת צרפת של וישי ששיתפה איתם פעולה. בבולי אנטיגואה תמונות אחרות, ביניהן דה-גול עם אדנאור גרמניה ב-1962.

בסט' וינסנט
הופיעה סידרה בת
15 בולים עם גיבורי
"פרל הרבור"

בג'מייקה בול 50 דולר

מי שהתרגש מגובהו של העריך הנקוב בבול ג'מייקה החדש – 50 דולר, טוב שידע שהדולר של ג'מייקה נסחר בכ-15 סנט אמריקאים בלבד. בימים אלה הופיעו שם שני בולים חדשים בסידרה מן המניין – 25 ו-50 דולר, אך, כאמור, הבול בן 50 הדולר שווה בערכו הנקוב לכ-7.5 דולר אמריקאים בלבד.

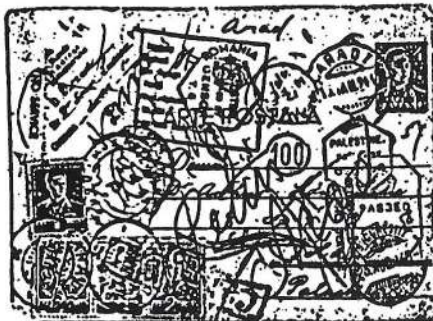
מכתבים למערכת

לעו"ד ע. חרל"פ
הערו תקי בענין השיפוט בתערוכת חיפה הובאו לידיעת
הנוגעים בדבר ובשל היקף המכתב לא נוכל לפרסמו
במדור זה.

*
כלל הפונים עם הערות אישיות - לא נוכל כמובן
להקדיש מקום במדור זה.

תולדות הדואר: ארבע שנות מכתב

לא חסרים קוריוזים בתולדות הדואר, אך כאשר אלה
"עוברים את הגבול", הם הופכים לפרט מעניין (!). לפנינו
גלויה שנשלחה לד"ר ארתור לוי, בתל-אביב, מערד
ברומניה, ב-15.1.1941. היא הגיעה לתל-אביב, בפעם
הראשונה ב-14.2.1941, צונזרה והוחתמה בחותמת
"להחזיר לשולח", מפאת העדר הנמען. רומניה נכנסה
למלחמה והחותמת "להחזיר" נמחקה וסמן "אין שרות".

רומניה שוחררה עם ברה"מ והגלויה הגיעה למרכז המיון,
הוחתמה שם ב"להחזיר" לשולחן ובבוקרשט הוחתמה ב-
26.8.45, כנראה שסמוך לתאריך זה הגיעה גם לשולח
המקורי בערד...
יוסף לפקוביץ

אבלים על מות
חבר אגודתנו
אהרן דובי ז"ל
מוותיקי סוחרי הבולים בארץ, מנתניה
אגודת סוחרי הבולים
בישראל

למשפחת זיידמן
תנחומים כנים
על מות האב
ד"ר הרצל שאור ז"ל
אגודת סוחרי הבולים
בישראל

מעונינים בחליפין EXCHANGE WANTED

ANATOLY MESHKOV
UL. 1 Moj 23-56
637000 PAVLODAR V.S.S.R.

*
Dr. PETER MARKOF
Sheinovo 9
8000 - Bourgas
BULGARIA

*
JURISAKOV
Moskovski pn.31 kv.10
Kharkov-50
U.S.S.R.-310050

URALSKAYA
Kharkov - 310124
P.O.Box 9607
U.S.S.R.

LUIS EDVARDO GALLEGO DC RIO ENRIC
Granados 20 2-3 08210 Barbera Del Valles
BACELONA, SPAIN

מעוניין בחליפין בנושאי יודאיקה - בולים
ומעטפות וכן "ל בתווי ביול של "קלוסנדרוף".
שלום ברגר, ת.ד. 78 קרית ביאליק 27100

SACHER VITEZSLAV
Posta 12 Box 65
cs 73802 Frydex-Histek 2
CZECHOSLOVAKIA

LEONID POSTEIN
ul. Mira 20, kv.127
310007 KHARKOV-7
U.S.S.R.

A. RIZOW
Varaviksnes Gatve 2-dz. 27.
226080 RIGA 80 - LATVIA

MIKHAIL LITVINOV
8 M/R, 1-14
404121 VOLZHSK
U.S.S.R.

POLUNIN VALERA
Kharkov - 310124
P.O.Box 9607
U.S.S.R.

ד"ר יוסף ואלך

מכירות פומביות של
בולים, מעטפות
ואמצעי תשלום

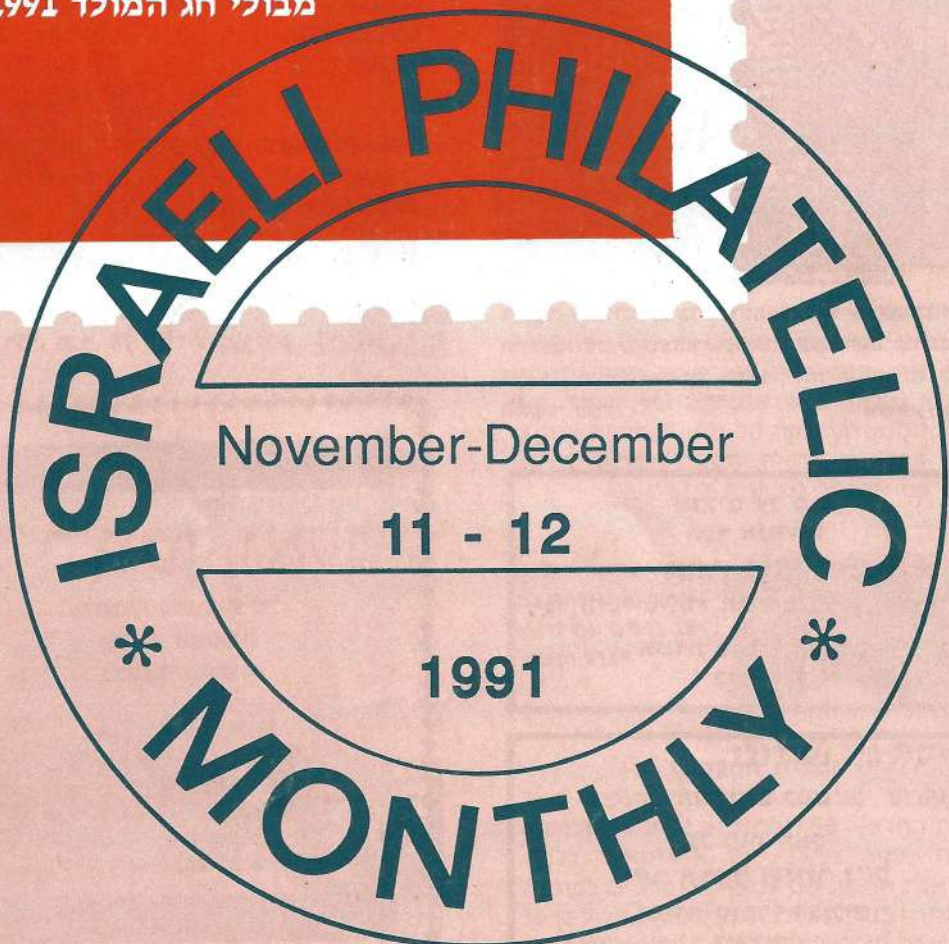
PUBLIC AUCTIONS
ISRAEL and HOLYLAND
SPECIALIST
Dr. JOSEF WALLACH
P.O.BOX 1414 REHOVOT
Phone 08-467274, 461010

המחיר הנמוך ביותר
הקניית

CHRISTMAS 1991

מבולי חג המולד 1991

הירחון הישראלי לבולאות

סדר והפקת דפוס: מפעלי חת בות וחיך בג"מ, סל. 6950945